

Magyar filmnapok Svájcban

Nemrég két hétig tartó magyar filmhét kezdődött Svájcban, amelynek megnyitására hazánkban Gaál István filmrendező utazott ki. A Lausanneban megnyitott filmbemutató-sorozat után Zürichben, Genfben, Baselben és Neuchâtelben ismerkedhet meg a svájci közönség a magyar filmművészet legfrissebb alkotásaival. Így megtekinthetik a Szerelmesfilm-et, a Holt vidék, a Sérelem, a Szinbád című produkciókat, valamint Jancsó Miklós négy alkotását: A Még kér a nép, a Szegénylegények, az Így jöttem és a Csend és kiáltás című filmeket. Az első vetítések után már napvilágot is láttak a kritikák. A lausannei bemutató sajtóvisszhangja kiemeli, hogy a magyar filmek áttekinthető képet nyújtanak országunk filmművészetének különböző irányzatairól. Megállapítja, hogy a magyar filmgyártás termékei élvonalbeliek, valamennyit vitaközönségnek, színvonalasnak és érdekfeszítőnek tartja.

Hétfőn Svájcba utazik Nemeskürty István filmesztéta is, aki a magyar filmnapok ideje alatt előadásokat tart filmművészetünk helyzetéről, problémáiról. (MTI)

Ebben az évben ünnepli megalakulásának negyedszázados jubileumát az Országos Mentőszolgálat. Az állandóan fejlődő és gyorsuló betegszállítás egyik fontos segédkezése a „PILATUS PORTER” típusú turbólégsaváros mentőrepülőgép. A képen: súlyos beteggel érkeznek a mentők a budai repülőtérré. (MTI foto: — Kovács Gyula felv. — KS)

Napi öt-hat fürdőszoba-berendezés falura

Jó ötlet volt holtta szervezni a telepet

Egyéves műltra tekint vissza a Szombathelyi—Zalaegerszegi Tűz- és Építőanyag Kereskedelmi Vállalat zalaegerszegi 1-es számú boltja. 1971-ben még szerényebb nevet viselt és szegényesebb áruválogatással várta a vevőket. Jóformán csak cementet, mészet, cserépet, szentet és tűzfát lehetett kapni. Az átszervezés óta viszont megváltozott a helyzet.

— Az ember arra törekszik, hogy maradéktalanul kielégítse a vásárlók igényeit, az érzésem, hogy az elmúlt év alatt sok építkezéssel nyhítottunk a gondjain, bár gyakorlatilag hiányzott egy s más, de a hiányosságok ellenére is kétmillió forintot forgalmaztunk egész évben csak fajansz áruból (fürdőszoba berendezések, csempek stb.). Az is igaz, hogy sokkal többet is eladhattunk volna, mert meg kell mondanom, hogy ezen a téren nagyobb volt a kereslet, mint a kínálat — mondja Sifter Elemér a bolt vezetője.

1973-ra 4—5 milliós forgalmat szeretnének elérni az említett cikkekkel, s ez annyit jelent, hogy jóval gazdagabb áruválogatással kell majd rendelkezniük. A jelenlegi helyzet biztató. Tavaly, havonta átlag 100 ezer forintot készlet állt a vásárlók rendelkezésére fajansz áruból, ebben a hónapban viszont már 500 ezer forintot érő készlet van a raktárban.

Naponta huszonöt harminc vevő fordul meg a telepen, s közülük legalább tízen fürdőszoba berendezést keresnek, s természetesen örülnek, ha a hozzátartozó kellekeket, csaptelepeket, csöveket, stb. is megkapják.

— Nagyon sok üzletet végigjártam, még Szombathelyre is elutaztam hiába, amíg végre itt találtam fehér fürdőkádát — mondja Horváth István baktúttosi lakos.

— Tavaly nálunk is előfordult párszor, hogy nem tudtunk fürdőkádát adni. Hogy most mi a helyzet? Jobb, ha körülnéz — mondja nevetve a bolt vezetője.

Zöld, sárga, kék és fehér fürdőszoba berendezések gazdag választéka a raktárban, és sebből sebb mintázatu csempekét is lehet kapni.

Németh János elégedetten nézegeti a „kádca csomagolt” halványkék fürdőszobát.

— Egy héttel ezelőtt bejöttem ide, elmondtam a boltvezetőnek milyet szeretnék, még a csempek mintázatát is körülbelül megjelöltem — meséli. — Tegnap kaptam meg az értesítést, a kívánt áru

megérkezett. Így hát eljöttem érte és már visszük is.

Egyelőre a vásárló viszi az árut ahogy tudja, a szolgáltatás fejlesztésének érdekében viszont a bolt vezetője — a vállalat vezetésével együtt — azon töpreng, hogy tudnák a szállítási gondjait is levenni a vevő válláról.

— Reméljük ebben az évben ez meg is oldódik — mondja Sifter Elemér — s akkor az építkezések már csak az lesz a dolga, hogy a kívánt árut kiválassza. A házhoz szállítást a bolt intézi. (Természetesen a szolgáltatás javítását jelzi a megrendelések rendszerének kialakítása is.)

Azért időztünk ilyen sokáig a fürdőszoba berendezések témájánál, mert az elmúlt évben a legkeresettebb, a legnagyobb forgalmat biztosító áru volt. Ha naponta öt-hat fürdőkád elindul a különböző

községek, falvak felé, ez jelez valamit. Történetesen a falusi ember igényeinek ugrásszerű növekedését.

Nagy az érdeklődés a kapuk, kerítések iránt is, hordják az építetők a cserépet, a cementet stb. sok minden kell, amíg felépül egy ház. Szívesen körbejárják a telepet, körülnéznék, csak hogy...

— Sajnos, — mondja a bolt vezetője — jön a tavasz, napról napra nagyobb a forgalom és a sár. No, de reméljük nem sokáig. Korszerű építőanyag-elemeket illik korszerű környezetben tárolni és árulni. Nem igaz? Még ezen a nyáron rendezzük az udvart. Feltöltéssel, salakozással, kis beton utakkal és aszfalt placcok kiakításával — mondja és már búcsúzik is. Legalább hat vevő várja a raktár előtt.

M. K.

Mazsolától a Komámasszony kakasáig

Író—olvasó találkozó a József Attila könyvtárban

A zalaegerszegi József Attila könyvtár terme zsúfolásig megtelt fiatal olvasókkal. Vidám arcok, csillogó gyermekszemek. Örömmel érthető, hiszen a vendég nem más, mint Bálint Agnes írónő (többek között a Brunó kapitány, a Mi újság a Futrinka utcában, a Jó éjszakát, Maci! — na gyisiker! mesekönyvek szerzője), a gyerekek közkedvelt „Ági néni”.

Kéz-erdő a magasban. Valósággal záporoznak a kérdések, s ő mindenkit türelmesen végighallgat. Az első sorban ülő Darák Peti „nyújtózkodik” a legmagasabbra.

— Hogyan született meg a tévé Mazsola-sorozata?

— A „keletkezése” nagyon érdekes történetre vezethető vissza — hangzik a válasz. — Az egyik mesében szerepelt egy kismalac, a mondánivaló és a cselekmény szempontjából teljesen jelentéktelen, piciny, egymondatos szöveggel. A következőt mondta: „Ma vasárnap van, s nekem csak hét-köznap moslák jutott”. A báb-tervező egy zöldszínű, bánatos „arcú” kismalacot készített. Már teljesen elfelejtettem a malacot, mikor közel egy év múlva a Televízió báb-raktárában ismét rábukkantam, Mazsolára. Ránéztem szomorú kis „pofijára”, nagyon szívesen néztem, s ekkor elhatároztam, hogy kerek történetet belülről írni fogok kalandjairól. A többi már tudjátok.

A fiatal közönség nagy része „mesekutatóhoz” illő alaposágról, tájékozottságról győzi meg az írónőt. Alig akad a könyvtárban olyan képes- vagy mesekönyv, amit el ne olvastak volna. Bálint Agnes könyveit pedig egytől egyig ismerik. A bátrabbak közül a kis szöke Süle Zoli még attól sem riad vissza, hogy „receptet”, tanácsot adjon az írónőnek.

— Szeretném megkérni Ági néni, hogy írjon a hangyákról, mert nagyon szeretem őket.

— Miért szereted, Zolikám? — kérdi az írónő.

— Mert olyan kicsik, védtelenek és mégis milyen nagy szorgalommal dolgoznak.

Ági néni jóságosan elmosolyodik.

— Nagyon oda kell figyelni a gyerekek kérdésére, kérdésére, véleményére. Mert ezek által jutunk közelebb, úgynevezett „mikro-világukhoz”, aminek ismerete elvezet bennünket, felnőtteket a gyermek szemléiségéhez, annak tartalmi jegyeinek alaposabb megértéséhez. Bepillantást nyerhetünk érdeklődési körükbe és érzelmi életükbe egyaránt. Zoli például elmondta, hogy nagyon kedveli az állatokat és zoológus szeretne lenni. Ezek után már sokkal érthetőbb, természetesebb a kérés.

A József Attila iskola Móra Ferenc rajának negyedikesei a „Komámasszony kakasa” cí-

Gondolatgazdag képek az Ifjúsági Házban

Bárdosi Sándorné és Bedő Sándor kiállításáról

Lassan már hagyomány, hogy időről időre egy-egy érdekes képzőművészeti bemutatónak ad otthont az egerszegi Ifjúsági Ház, bővítve a megyeszékhelyi kiállítótermek körét és természetesen a látóvalókat. A Ház legújabb kezdeményezése: megismertetni a nagyközönséget azoknak a tehetséges pedagógusoknak a próbálkozásával, akik szabad idejükben festenek, rajzolnak, szobrászkodnak. A sorozat premierjét két egerszegi nevelő, Bárdosi Sándorné és Bedő Sándor hétfőn megnyitott közös tárlata jelenti, amelyen 33 rajzzal festményrel lépnek az érdeklődők elé a pedagógus képzőművészek.

De vajon valóban képzőművészek-e ezek a megfelelő „művészi diplomával” természetesen nem rendelkező pedagógusok? Erdemes néhány szót szentelni a meghatározás kapcsán időnként — hasonló tárlatok alkalmával — újra és újra fellángoló vitára. Mindenesetre legalábbis ki kell mondani, hogy tehetséges pedagógus képzőművészeink közül még senki nem kívánta elperelni a „hivatásosok” művészi babérait. Művészajlamú, gondolataikat éppen a képzőművészet nyelvén kifejező emberekről van szó, s miután felkészülten és igényesen festenek, kár lenne elvitatni alkotásaik rangját, illetve nem kis közönségük lelkesedését. S végtére is: a társadalom szempontjából értékes művészi alkotás világrajzottnak elsősorban tehetség szükséges, s nem holmi tehetséget bizonygató hivatalos dokumentum. A művészi értékben nem húzhat sorompót egzisztenciális kategória.

Mindent persze korántsem a két kiállító megdicsőítéséről szántuk: nincs is szükségük ilyesmire. Inkább egy furcsa vitát kellene átadni a múltnak. Ezek a pedagógus képzőművészek azért csupán „pedagógus képzőművészek” még és nem művészek a szó teljes és igazi értelmében, mert ha a tehetség, az igény, a közérdeklődés szép mondanivaló fellelhető is náluk, művészi szándékaik megvalósításában — képi kifejezésben — nem tartanak ott, ahol a hivatásosok legtöbbször tartanak. Kevesek szabad idejükben áldoznak az alkotás örömeire. Mégis — a

kiállítás képei jelentik a tanúbizonyosságát — derekasan igyekeznek ellensúlyozni ezt a „hátrányos helyzetet”, már amennyire feloldható itt az ilyesmi. Mindenesetre dolgoznak, kiállításról kiállításra jobb képekkel előrukkolva.

Bárdosi Sándorné például 11 képpel veszi ki a részét a tárlat anyagából. Elsősorban tájakat, városrészleteket fest, emellett csendéletek, virágok egészítik ki alkotásai körét. Bárdosiné nem híve a színekben tobzódo avagy a részletekkel bibelődő festészetnek. Nem a közvetlen látványt örökíti meg, hanem egy önmagában átértékelt, átkonstruált világot visz a vászonra, visszafogott színekkel. A forma, a tárgy, a város funkciója érdeklődli, s így az ember környezetének absztrahált lényegét keresi képeivel. Amikor az élmény közvetlenebb, mélyebb (Fények, Öreg házak), egyéni hangvétél kompozíciókat nyújt, máskor még inkább csak technikailag érdekes kísérleteket.

Bedő Sándor — aki lapunk vasárnapi mellékletében is gyakran szerenel alkotásaival — 14 grafikával és nyolc fest-

ménnyel reprezentálja törekvéseit ezen a térlaton. Láthatóan a grafika a kiérleltebb, sikeresebb műfaja, hiszen ezzel képes többet és sokszínűbbet mondani. Középkori metszetek, keleti tusrajzok formavilága kel életre lapjain, jeles emberi, alkotói érdeklődéséről téve bizonyosságot. Ami gond egy-egy rajza kapcsán: a stilizálás helyenkénti elnagyoltsága, illetve a szinte rejtvénytű absztrahálás. (Holott Bedő Sándor nagyon is oda tud figyelni más képeken a legéletről valóra.) A stilizálással megkapó eredményt ér el néhány, vegyes technikájú festményen (Ikon, Eső után, Kamencia), bár a képi látványosságban egyelőre még inkább csak az úde tállira dominál, s a színek-formákat összefogó gondolati tartalmat nehezebb fellelni ezekben az alkotásokban. Ha korábbi bemutatkozásaira gondolunk, mégis egy évről évre többet nyújtó kísérletezőt ismerünk meg szemlélésben.

S mindkét kiállító részéről ez a szorgalmas, incenciózus munkálkodás jelenti a közös tárlat legfőbb értékét.

T. A.

Megerősítik a védővonalat

Arvízvédelmi felkészülés Letenyén

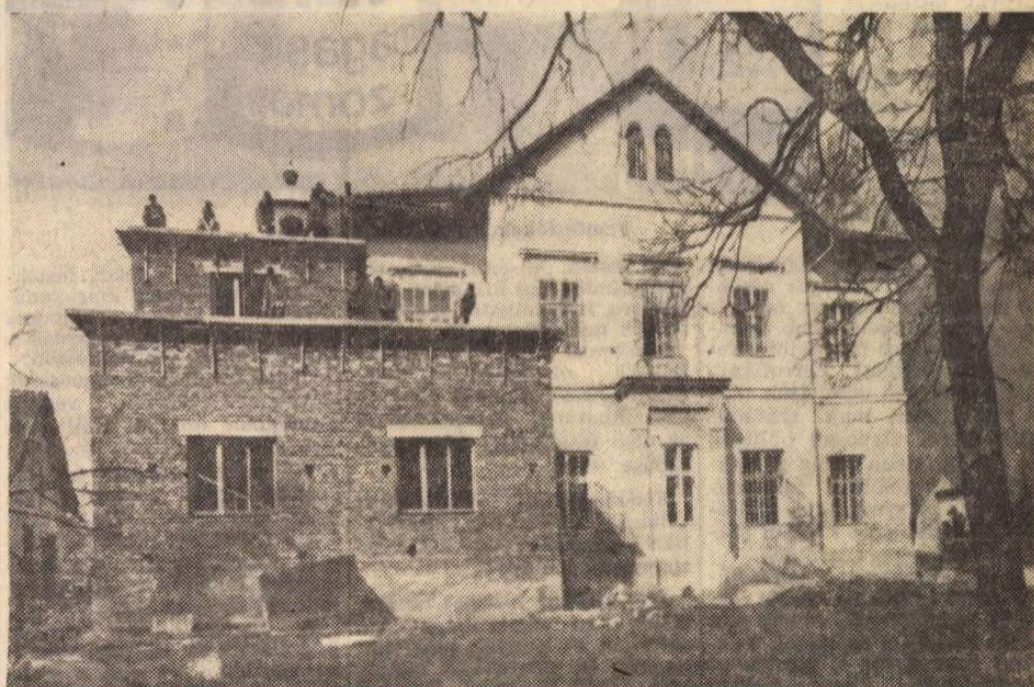
Alapos, átgondolt felkészülés folyik most Letenyén és körzetében az esetleges nyári bel- és árvíz elhárítására. Legutóbbi ülésen is erről tárgyalt a nagyközségi tanács végrehajtó bizottsága, meghívta a legilletékesebbeket, a Vízügyi Igazgatóság képviselőit is Szombathelyről. Az elhangzott tájékoztató szerint tovább épül a gátrendszer, amelyet a letenyei mértékadó 500 centiméteres vízállás mellett 1 méteres biztonsági mérethez képeznek ki. Ez azt jelenti, hogy mindenütt magasítják, felelik a gátakat, megerősítik a védővonalat, illetve a hiányzó szakaszon is kiépül a gát. Jelenleg a birkitói öblözeten folytak a munkák, ezután a molnári öblözeten nyári gátrendszerének átépítése, majd a letenyei öblözeten következnek. Mintegy 8—9 millió forintba kerül a kiépítés. A birkitói részről a töltés még ez évben elkészül, a letenyei rész töltésmagasítása pedig 1975-re fejeződik be.

A védekezéshez szükséges gépek, eszközök kijavítása, pótlása megtörtént, hozzáférhető helyen és megfelelő mennyiségben tárolnak homokzsákokat, fóliát, fátylakat, fa- és vasanyagokat. Új árvízvédelmi tervet dolgozott ki a nagyközségi tanács, apró részletekig rögzítettek minden tennivalót, nemcsak az ügyeleti szolgálat rendjét és a közérő kirendelését, mint tavaly tették. Adott esetben a védelmi központ törzse Letenyén a községi tanácsra települ, innen irányítják majd a Mura egész szakaszán folyó munkákat. A

tanács külön telefonvonalat építtetett ki a védelmi központ számára.

A tervnek megfelelően kialakították az ügyeleti szolgálatot, a felkészítés rövidesen megtörténik. Április elején megbeszélük a tennivalókat a közigazgatás, gazdasági egységek vezetőivel. Az árvízvédelemre érkező osztagok, alakulatok elhelyezésére több középületet — például a művelődési házat, az egyedutai klubkönyvtárat, a kiskastélyt, a gyermeknevelő intézetet, a gimnáziumot — jelöltek ki, ugyanígy intézkedik a terv a veszélyeztetett körzetek lakóinak biztonságba helyezéséről is. A két legkritikusabb terület, a Bónya major és a molnári környékének védelméről külön pontot iktattak a tervbe. Úgy határoztak, hogy a harmadfokú készütségek elrendelésekor hárommunkaszakos készenléti brigádok lépnek szolgálatba a tsz-nél, a malomnál, a gépjárató állomáson, a TÓVALL-nál, a ksz-nél, az ÁFESZ-nél, az erdőgazdaságnál és a költségvetési üzemnél, összesen 299 üzemi dolgozót vonnak be így a védekezésbe. Részletesen meghatározták, hogyan vonják be a lakosságot, egyéb közérőket a védekezésbe.

A nagyközségi tanács csak azt kéri az érintettektől: megfelelő ütemben haladjon a gátépítés, vizsgálják meg a Murarátkára vezető közút megvédésének lehetőségét, a közigazgatás és üzemek pedig a tavaléhoz hasonló helytállással, még jobb szervezéssel segítsék a felkészülést.

Befejezéséhez közeledik a leendő csapi cigánykollégium épületének bővítési munkája. 80 diákot befogadó kollégium szeptemberben nyitja meg kapuit